

Asia: VN/2162/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain muuttamisesta (taloyhtiölainat)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esityksellä ehdotetaan muutettavaksi positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 6, 22 ja 32 §:ää, ja lisättäväksi lakiin uusi 13 a §. Ehdotettujen muutosten tarkoituksena on mahdollistaa asunto-osakeyhtiöiden ottamien lainojen osakaskohtaisia velkaosuuksia koskevien tietojen tallentaminen rekisteriin sekä niiden luovuttaminen luotonantajille kuluttajan luottokelpoisuuden arviointia varten. Rekisteriin talletettava tietosisältö olisi laajempi kuin ne tiedot, jotka voitaisiin luovuttaa luotonantajille luottotietoraportin muodossa. Muut kuin luotonantajille luovutettavat tiedot olisivat käytettävissä ainoastaan rekisterinpitäjän tarkoituksiin, mukaan lukien rekisteröityjen informointi sähköisessä asiointipalvelussa. Lisäksi tietoihin olisi pääsy lain 24 §:ssä säädettyin edellytyksin samoilla viranomaisilla, joilla on jo nykyisin oikeus saada tietoja positiivisesta luottotietorekisteristä. Lain 24 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymistä ja sitä, miltä osin tiedot olisivat viranomaisille välttämättömiä, arvioitaisiin tapauskohtaisesti. Muutokset eivät vaikuttaisi tiedonluovutustapoihin, vaan viranomaisille tiedot luovutettaisiin edelleen pääsääntöisesti vahvasti pseudonymisoituna lukuun ottamatta Tilastokeskusta, jonka osalta tietojen suojaus on järjestetty tilastolainsäädännön mukaisesti, ja kuluttaja-asiamiestä yksittäisissä valvonta-asioissa. Lisäksi lain 19 ja 21 §:ään tehtäisiin eräitä muutoksia.

Lakiin ehdotetaan myös lisättäväksi uusi 23 a §, jossa säädettäisiin luotonantajia koskevasta velvollisuudesta tunnistaa luotonhakija ennen kuin häntä koskevia tietoja haetaan positiivisesta luottotietorekisteristä. Kyseessä olisi lakiin lisättävä uusi henkilötietojen suojaan liittyvä suojatoimi, jonka tarkoituksena on vähentää luottotietojen ja henkilötunnuksen väärinkäytösriskejä.

Lain 7 §:ää ehdotetaan täydennettäväksi yksityiskohtaisemmilla säännöksillä luoton käyttötarkoitusta koskevasta tiedosta, joka talletetaan nykyisin rekisteriin valtioneuvoston asetuksen 1 §:n mukaisesti. Muutoksen tarkoituksena olisi huomioida luottotietojen luonne perustuslain tulkintakäytännön ja EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännön valossa. Säännöksiä ei muutettaisi sisällöllisesti, vaan lakiin siirrettäisiin sellaisenaan nykyiset asetuksen tasoiset säännökset.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pitää ehdotusta kannatettavana. Muutosten avulla kuluttajat voivat paremmin tarkastella omaa talouttaan. Lisäksi luotonantajat voivat paremmin arvioida luonnollisen henkilön luottokelpoisuutta. Toisaalta Oikeuskanslerin viraston lausunnossa on tuotu esiin sellaisia oikeudellisia seikkoja, jotka olisi syytä ottaa huomioon asian jatkovalmistelussa.

Laiho Matti
Etelä-Suomen aluehallintovirasto